

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра міжнародних економічних відносин
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**на тему «Торговельно-економічні відносини Італії з країнами світу в
посткризовий період»**

Виконав

студент 6 курсу, групи ГФз-213
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини», ОПП «Міжнародний бізнес»
(код і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Карнаух І. В.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник Прушківська Е. В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Куц А. В.

(прізвище та ініціали)

м. Запоріжжя
2018 рік

РЕФЕРАТ

КДМР: 127 с., 9 рис., 5 табл., 11 формул, 54 джерело, 3 додатки.

Мета роботи – виявлення та класифікація основних тенденції розвитку торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу в посткризовий період та з'ясування перспектив розвитку.

Об'єктом дослідження є процеси зовнішньоекономічна діяльність країн світу.

Предмет дослідження – особливості формування торговельно – економічних відносин Італії з країнами світу в умовах посткризового періоду.

Методи дослідження – структурно-функціональний – при дослідженні експортно-імпортних операцій Італії з країнами світу; абстракції – при визначенні сутності поняття «торговельно-економічні відносини»; статистичного аналізу – при дослідженні географічної та товарної структури зовнішньої торгівлі Італії; групування – виявлення рівня залежності експортно-імпортних відносин Італії з країнами світу.

Анотація. Виокремлено основні аспекти торговельно-економічного співробітництва Італії з провідними країнами світу. Показано місце Італії, Китаю, Канади та України у міжнародному поділі праці та світовій торгівлі. Проаналізовано структуру експорту й імпорту на світовому рівні, в Італії в цілому та в кожній досліджуваній країні в умовах посилення глобалізаційних процесів. Досліджено торговельно-економічні, політичні, правові, соціальні та інші зв'язки Італії з країнами світу. Обґрунтовано необхідність побудови й поглиблення співробітництва між країнами на якісно новому рівні. Визначено перспективи розвитку зовнішньоекономічних відносин Італії із різними країнами світу з урахуванням сучасних торговельно-економічних інтересів.

ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, ЕКСПОРТ,
ІМПОРТ, ТОРГОВЕЛЬНЕ САЛЬДО, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ

ВІДНОСИНИ, ІНДЕКС ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ, ІНДЕКС
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.

Аннотация. Выделены основные аспекты торгово-экономического сотрудничества Италии с ведущими странами мира. Дана характеристика Италии, Китая, Канады и Украины в международном разделении труда и мировой торговли. Проанализирована структура экспорта и импорта в мировом аспекте, а также по Италии в целом и в каждой исследуемой стране. Исследовано торгово-экономические, политические, правовые, социальные и другие связи между указанными странами. Обоснованно необходимость построения и углубления сотрудничества между странами на качественно новом уровне. Определены перспективы развития внешнеэкономических отношений Италии с разными странами мира на основе современных торгово-экономических интересов.

ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО, ЭКСПОРТ,
ИМПОРТ, ТОРГОВОЕ САЛЬДО, ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИЕ
ОТНОШЕНИЯ, ИНДЕКС ВЕДЕНИЕ БИЗНЕСА, ИНДЕКС
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ.

Abstract. The basic aspects of economic and trade cooperation of Italy with the leading countries of the world. The place of Italy, China, Canada and Ukraine in the international division of labor and world trade is shown. The structure of export and import in the world aspect, in Italy in general and in each country under study is analyzed. Trade, economic, political, legal, social and other ties between these countries have been studied. The necessity of building and deepening cooperation between countries on a qualitatively new level is justified. Defined the prospects for the development of foreign economic relations of Italy with different countries of the world on the basis of modern trade and economic interests.

TRADE AND ECONOMIC COOPERATION, EXPORT, IMPORT, TRADE
BALANCE, FOREIGN ECONOMIC RELATIONS, INDEX OF DOING
BUSINESS, COMPETITIVENESS INDEX

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну дипломну магістерську роботу	2
Реферат.....	4
Вступ.....	8
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН.....	12
1.1 Теоретичні засади дослідження торговельно-економічних відносин країни.....	12
1.2 Еволюція торговельних відносин Італії.....	24
1.3 Особливості формування торговельно-економічних відносин Італії в посткризовий період.....	32
2 АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ІТАЛІЇ З КРАЇНАМИ СВІТУ.....	41
2.1 Архітектоніка та тенденції торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу	41
2.2 Структурні зрушення в торговельному балансі Італії в посткризовий період.....	55
2.3 Аналіз економічних відносини Італії з країнами Східної Європи в посткризовий період.....	59
3 СУЧАСНА СИСТЕМА РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ І НАПРЯМИ ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ.....	67
3.1 Загальна характеристика інституціонального механізму регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.....	67
3.2 Особливості регулювання зовнішньоекономічних зв'язків Італії.....	80
3.3 Прогнозна модель розвитку торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу.....	87

4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ...	95
4.1 Аналіз потенційних небезпек.....	95
4.2 Заходи по забезпеченню безпеки.....	97
4.3 Заходи по забезпеченню виробничої санітарії та гігієни праці.....	99
4.4 Заходи з пожежної безпеки.....	105
4.5 Заходи по забезпеченню безпеки в надзвичайних ситуаціях.....	107
Висновки.....	111
Перелік джерел посилань.....	118
ДОДАТОК А Італія та провідні країни у світовій торгівлі, 2017 рік.....	124
ДОДАТОК Б Показники торгівлі товарами та послугами між Італією та досліджуваними країнами за 2017 рік.....	125
ДОДАТОК В Аналіз товарної структури зовнішньої торгівлі Італії у 2008, 2015 та 2017 роках	126

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Білорус О. Г. Глобальна продовольча безпека : монографія / О. Г. Білорус, М. В. Зубець, П. Т. Саблук, В. І. Власов // Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України, ННЦ «Ін-т аграр. економіки» УААН. - К., 2009. - 486 с.
2. Бураковський І. Оцінка витрат і вигод від укладання угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС / І. Бураковський, К. Куценко, А. Кобилянська та ін. - К.: К.І.С., 2010. - 96 с.
3. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: / Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]; Виконавці: А. О. Болдак, С. В. Войтко, О. А. Гавриш, І. М. Джигирей та інші : наук. кер. М. З. Згуровський. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – Ч. Україна в індикаторах сталого розвитку (2011 –2012). – 232 с.
4. Губіна В. Розвиток зовнішньоекономічних зв'язків регіону в умовах зростання відкритості національної економіки [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2009/05/5.pdf>
5. Дергачев В.А. Международные экономические отношения. Учебник для вузов, / В.А. Дергачев – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 368 с.
6. Економіка зарубіжних країн / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, В.М. Осипова. – 3-тє вид. перероб. та доп. – К: ЦУЛ. – 2007. – 544 с.
7. Рязанова Н.О. Пріоритетні напрями механізму реалізації експортного потенціалу регіону / Н. О. Рязанова // Вісник Волинського Інституту економіки і менеджменту. – 2015. – № 12. – С. 410 – 418.
8. Філіпенко А. Економіка зарубіжних країн: Підруч. для студ. екон. спец. вищих закл. освіти / А.С. Філіпенко (ред.). — 2. вид. — К. : Либідь, 2009. — 416с.
9. Копійка В.В. Європейський Союз: історія і засади функціонування : навч. посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко ; за ред. акад. НАН України, Надзв. і Повнов. Посла України Л. В. Губерського. – К.: Знання, 2012. – 760 с.

10. Calderón C, Poggio V (2015) Trade and Economic Growth Evidence on the Role of Complementarities for CAFTA-DR Countries. World Bank Policy Research, Working Paper No.5426.
11. Chang R, Kaltani L, Loayza NV (2015) Openness can be good for growth: The role of policy complementarities. *Journal of development economics* 90: 33–49.
12. Edwards S (2017) Openness, productivity and growth: what do we really know? *Economic Journal* 108: 383–398.
13. Fischer S (2013) Globalization and its challenges. *American Economic Review* 93: 1–30.
14. Beck T, Demirgüç-Kunt A, Levine R (2009) Financial Institutions and Markets across Countries and over Time. Policy Research Working Paper No.4943.
15. Dreher A (2016) Does Globalization Affects Growth? Empirical Evidence from a New Index. *Applied Economics* 6: 1091–1110.
16. Levine R, Renelt D (2015) A sensitivity analysis of cross-country growth regressions. *The American economic review* 82: 942–963.
17. Dollar D (2012) Outward-oriented developing economies really do grow more rapidly: evidence from 95 LDCs, 1976–1985. *Economic development and cultural change* 40: 523–544.
18. Шнирков О. Політика Європейського Союзу у сфері міжнародної торгівлі: особливості сучасного етапу / О. Шнирков // *Економічний часопис – XXI*. – 2009. № 5. С. 28-31.
19. Baldwin RE, Forslid R (2000) Trade liberalisation and endogenous growth: A q-theory approach. *Journal of International Economics* 50: 497–517.
20. International Statistics and Market Data – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics>
21. The Observatory of Economic Complexity – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/ita>
22. Офіційний сайт статистики Італії. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.istat.it/it/archivio/209172>

23. Sustainable Development Solutions Network – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unsdsn.org>

24. World Bank Group/ International Finance Corporation – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.doingbusiness.org/rankings> .

25. World economic forum – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/#topic=data>

26. Worlds Richest Countries – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldsrichestcountries.com/top-italy-imports.html>

27. Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade>

28. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.ukrstat.gov.ua> .

29. The Canadian Trade Commissioner Service – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://tradecommissioner.gc.ca/italy-italie/market-facts-faits-sur-le-marche/61478.aspx?lang=eng&pedisable=true>

30. Chang CP, Lee CC (2010) Globalization and Economic Growth: A Political Economy Analysis for OECD Countries. *Global Economic Review* 39: 151–173.

31. Birdsall N (2002) A stormy day on an open field: asymmetry and convergence in the global economy. In: Gruen D, O'Brien T, Lawson J, editors. *Globalisation, living standards and inequality*. Sydney: Reserve Bank of Australia and Australian. 66–87.

32. Омельченко А. Організаційно-правові засади інтеграції України у світовий економічний простір / А. Омельченко // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 7. – С. 42–45.

33. Перепелиця Євген Анатолійович. Українсько-італійське міждержавне співробітництво в контексті європейської інтеграції (1991-2006 рр.): дис... канд. іст. наук: 07.00.02 / НАН України; Інститут історії України. — К., 2007. — 225 арк. — Бібліогр.: арк. 190-225.

34. Двосторонні Українсько-Італійські відносини [Електронний ресурс].
Режим доступу: http://www.ambucraina.com/Relazioni_ucraino_italiane/Ucraino/Dvostoronka.htm
35. Політичні відносини між Україною та Італією [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/diplomacy>
36. Гамоцький В. С. Українські інтереси у співробітництві з Італією (до ювілею українсько-італійських відносин) / В.С.Гамоцький //Науковий вісник Дипломатичної академії України. – К., 2002. – Вип. 7: Зовнішня політика та дипломатія: теорія, історія, практика. – С. 262 – 266.
37. Протокол про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Італійською Республікою [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/380_024
38. Українсько-італійське інвестиційне співробітництво у контексті двосторонньої економічної співпраці у кін. 1990-х рр. – на поч. ХХІ ст. // Схід. – 2005. – № 4 (70). – С. 65 – 67.
39. Прушківська Е. В. Аналіз тенденцій торговельно-економічних відносин Італії з країнами світу / Е. В. Прушківська, І.В. Карнаух // Економічний вісник. – Д.: НГУ, 2018. - №2(62) – С.79-94
40. Співпраця у сфері енергетики [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/trade/Collaborazione+in+sfera+energetica>
41. Договірно-правова база між Україною та Італією [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://italy.mfa.gov.ua/ua/ukraine-it/legal-acts>
42. Solt F (2009) Standardizing the World Income Inequality Database. Social Science Quarterly 90: 231–242 SWIID Version 233.230, July 2010.
43. Прушківська Е. В. Європейська інтеграція: навчальн. посіб. / Е. В. Прушківська, Л. Л. Лазебник. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2015. – 272 с.
44. Авилова А. Структурные преобразования в Италии //Мировая экономика и международные отношения. - 1998. - № 8. - С. 101-105

45. Зовнішньоторговельні аспекти конкурентної політики України в умовах СОТ: монографія/ за заг. ред А.Мазаракі. - К.: КНТЕУ, 2008.- 309 с.

46. Жаліло Я.А. Прогнозування зовнішньої стійкості економіки України [Електронний ресурс] / Я. А. Жаліло, Т. А. Тищук, Д. С. Покришко, Д. О. Махортих, О. В. Іванов. – К.: НІСД, 2013. – Режим доступу: www.niss.gov.ua/content/articles/files/vneshustoych-16aaa.pdf

47. Остапенко Т.Г. Стратегії розвитку італійських підприємств як фактор формування конкурентоспроможності економіки Італії // Збірник наукових праць. Вип. 17 / Відп. ред. В.Є.Новицький. – К.: ІСЕМВ НАН України. – 1998. – С. 33–46.

48. Шелепницька І. Досвід становлення системи місцевого самоврядування в Республіці Італія та його адаптація для України: автореф. дис... канд. наук з держ. управління: 25.00.04 / Академія муніципального управління. — К., 2009. — 20с.

49. Логвинова Н.С. Теория и практика применения функциональностоимостного анализа в промышленности. – Одесса: ОЦНТИ, 2010. – 412 с.

50. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: Навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г., Логвинової Н.С. – К.: ЦУЛ, 2010. – 648 с.

51. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія /Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М.Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.

52. Зовнішня торгівля України: ХХІ ст. : монографія: / А.А. Мазаракі, Т.М Мельник, Л.П. Кудирко, Н.О. Іксарова, О.В. Кам'янецька, Т.Л. Вишинська, К.С. Пугачевська [та ін.]; за заг.ред.: А.А. Мазаракі - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 600 с.

53. Мельник Т.М., Дьяченко О.В. Інституціональне забезпечення митного регулювання України в умовах євроінтеграції // Зовнішня торгівля: економіка,

фінанси, право. – 2017. – №4 (93) – С. 5-15
[http://zt.knteu.kiev.ua/files/2017/03\(92\)/ZT_03_2017_st_02.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2017/03(92)/ZT_03_2017_st_02.pdf)

54. Ukrainian economy growth imperatives: Monograph [Text] / A. Mazaraki, S. Melnichenko, G. Duginets et al; edited by Anatolii A. Mazaraki – Prague: Coretex CZ SE, 2018. – 300 p.